

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	1 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi faaliyetleri sırasında oluşabilecek potansiyel tehlikelerin ve bunlara ilişkin risklerin belirlenmesini, böylelikle beklenen veya olası risklerin kontrol altına alınmasına ilişkin yöntem ve esasların sistematik bir şekilde tanımlanmasını sağlayarak iş kazaları ve meslek hastalıklarının asgari seviyelere indirilmesini ve çalışma ortamlarını daha sağlıklı hale gelmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nin tüm bölümlerini kapsar.

3. TANIMLAR

Kanun: 30/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununu,

Yönetmelik: 29/12/2012 tarihli ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Yönetmeliğini,

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Kabul edilebilir risk seviyesi: Yasal yükümlülüklerle ve işyerinin önleme politikasına uygun, kayıp veya yaralanma oluşturmayacak risk seviyesini,

Önleme: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,

Ramak kala olay: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

Bölüm: Tehlikelerin tanımlanacağı alanı,

Tehlike Kaynağı: Tehlikeyi oluşturan durumu,

Tehlikeli Durum ya da Davranış: Tehlikeye neden olan çevresel faktörleri ve çalışanların davranışlarını,

Sonuç: Tehlikenin gerçekleşmesi durumunda insanda, çevrede ya da ekipmanlarda yaratacağı etkiyi,

Etkilenen Kişi: Tehlikeye maruz kalacak olan çalışanı/çalışanları,

Mevcut Durum: Belirlenen tehlikelere karşı uygulanmakta olan mevcut önleme politikasını,

Olasılık: Tehlikenin, maddi ve manevi zarar verme ihtimalini,

Şiddet: Kazanın gerçekleşmesi durumunda oluşacak zararın büyüklüğünü,

Frekans: Tanımlanan faaliyetin gerçekleşme periyodunu,

Sorumlu: Belirlenen önleme politikalarının gerçekleştirilmesinde idari ya da fiili olarak görev alma sorumluluğu bulunan gerçek ya da tüzel kişileri,

Termin: Belirlenen önleme politikalarının sorumlular tarafından gerçekleştirileceği süreyi,

Önlem Alınma Tarihi: Belirlenen önleme politikalarının gerçekleştirildiği tarihi,

Alınan Önlem: Belirlenen önleme politikaları sonucunda gerçekleştirilen önleme faaliyetlerini,

Risk değerlendirme: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

Risk Değerlendirme Sonucu (RDS): Olasılık x Şiddet x Frekans değerini,

Risk Derecelendirilmesi: Ortaya çıkan RDS sonucu tehlikelerin önem sırasını ifade eder.

İşveren: Tüm üniversite adına Rektör veya rektörün belirlediği Rektör Yardımcısı, Fakültelerde Dekan, Yüksekokullarda Yüksekokul Müdürü, Meslek Yüksek Okullarında Meslek Yüksek Okulu Müdürü, Enstitülerde Enstitü Müdürü, Uygulama ve Araştırma Merkezlerinde Merkez Müdürü, diğer birimlerde bağlı olduğu Daire Başkanı veya Genel Sekreter.

4. SORUMLULAR

Bu prosedürün uygulanmasında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde çalışan tüm personel sorumludur.

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	2 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

5. PROSEDÜR AKIŞI

5.1 RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi tüm birimleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere tehlikeleri tanımlama, riskleri belirleme ve analiz etme, risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması, dokümantasyon, yapılan çalışmaların güncellenmesi ve gerektiğinde yenileme aşamaları izlenerek, gerçekleştirilir. Risk Değerlendirmesinin gerçekleştirilmesinde “**Fine-Kinney Metodu**” uygulanır.

5.2 RİSK DEĞERLENDİRMESİ EKİBİ

1) Risk değerlendirmesi, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi ekibi aşağıdakilerden oluşur.

- İşveren veya işveren vekili.
- İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanları ile işyeri hekimleri.
- İşyerindeki çalışan temsilcileri.
- İşyerindeki destek elemanları.
- İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen ve işyerinde yürütülen çalışmalar, mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ile riskler konusunda bilgi sahibi çalışanlar.

2) İşveren, ihtiyaç duyulduğunda bu ekibe destek olmak üzere işyeri dışındaki kişi ve kuruluşlardan hizmet alabilir.

3) Risk değerlendirmesi çalışmalarının koordinasyonu işveren veya işveren tarafından ekip içinden görevlendirilen bir kişi tarafından da sağlanabilir.

4) İşveren, risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilerin görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar, görevlerini yürütmeleri sebebiyle hak ve yetkilerini kısıtlayamaz.

5) Risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişiler işveren tarafından sağlanan bilgi ve belgeleri korur ve gizli tutar.

5.3 FORMLARIN KONTROLÜ

Risk Değerlendirmesi yapılacak birimler için;
009 BAİBÜ Elektrik İç Tesisat Kontrol Formu,
010 BAİBÜ Topraklama Periyodik Kontrol Formu,
011 BAİBÜ Akışkan Tesisatı Kontrol Formu,
012 BAİBÜ Yangın Sistemleri Periyodik Kontrol Formu,
013 BAİBÜ Kalorifer Kazanı Periyodik Kontrol Formu (Katı Yakıt),
027 BAİBÜ Laboratuvar Kontrol Formu,
028 BAİBÜ Paratoner Periyodik Kontrol Formu,
029 BAİBÜ Jeneratör Periyodik Kontrol Formu,
030 BAİBÜ Kaldırma ve İletme Ekipmanları Periyodik Kontrol Formu,
031 BAİBÜ Kalorifer Kazanı periyodik kontrol formu (Doğalgaz),
032 BAİBÜ Kompresör Periyodik Kontrol Formu,
036 BAİBÜ Kontrol Listeleri Formu,
038 BAİBÜ Yangın Kontrol Listeleri Formu,
İhtiyaç duyulması halinde yukarıda sayılmayan, malzeme ve makinalar için yeni formlar düzenlenir.

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	3 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

5.4 PERİYODİK TAKİP FORMLARI

Risk Değerlendirmesi yapılan bina ve eklentilerinde bulunan makine ve malzemelere yönelik, ihtiyaç olması halinde;

026 BAİBÜ Ekipman Periyodik Takip Formu (Kalıcı yapılı),

044 BAİBÜ Çim Biçme Makine Kullanma Talimatı,

045 BAİBÜ Elektrikli Testere Kullanma Talimatı,

046 BAİBÜ Elektrik İşleri Güvenlik Talimatı,

047 BAİBÜ İş Makineleri Teknik Bakım ve Kullanma Talimatı,

048 BAİBÜ İş Malzemeleri Kullanma Talimatı.

049 BAİBÜ Kaynak Makineleri Kullanımı Talimatı,

050 BAİBÜ Kazı Çalışmaları Talimatı,

051 BAİBÜ Yeşil Alan Bakım Talimatı,

İhtiyaç duyulması halinde yukarıda sayılmayan, malzeme ve makinalar için takip formları oluşturulur.

6. TEHLİKELERİN BELİRLENMESİ

1) Tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin ilgisine göre asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler **035 BAİBÜ Tehlike Kaynakları Formu** na göre toplanır ve **034 BAİBÜ Risk Değerlendirme Tehlikeleri Belirleme Anket Formu**,

Düzenlenerek

- İşyeri bina ve eklentileri.
- İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.
- İş ekipmanları.
- Kullanılan maddeler.
- Artık ve atıklarla ilgili işlemler.
- Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.
- Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.
- İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.
- Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.
- Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.
- İşyerinin teftiş sonuçları.
- İş kazası kayıtları.
- Ramak kala olay kayıtları.
- Malzeme güvenlik bilgi formları.
- Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.
- Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.
- Acil durum planları.
- Sağlık ve güvenlik planı ve patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.

2) Tehlikelere ilişkin bilgiler toplanırken aynı üretim, yöntem ve teknikleri ile üretim yapan benzer işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve ortaya çıkan meslek hastalıkları da değerlendirilebilir.

3) Toplanan bilgiler ışığında; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan hükümler de dikkate alınarak, çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarından oluşan veya bunların etkileşimi sonucu ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenir ve kayda

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	4 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

alınır. Bu belirleme yapılırken aşağıdaki hususlar, bu hususlardan etkilenecekler ve ne şekilde etkilenebilecekleri göz önünde bulundurulur.

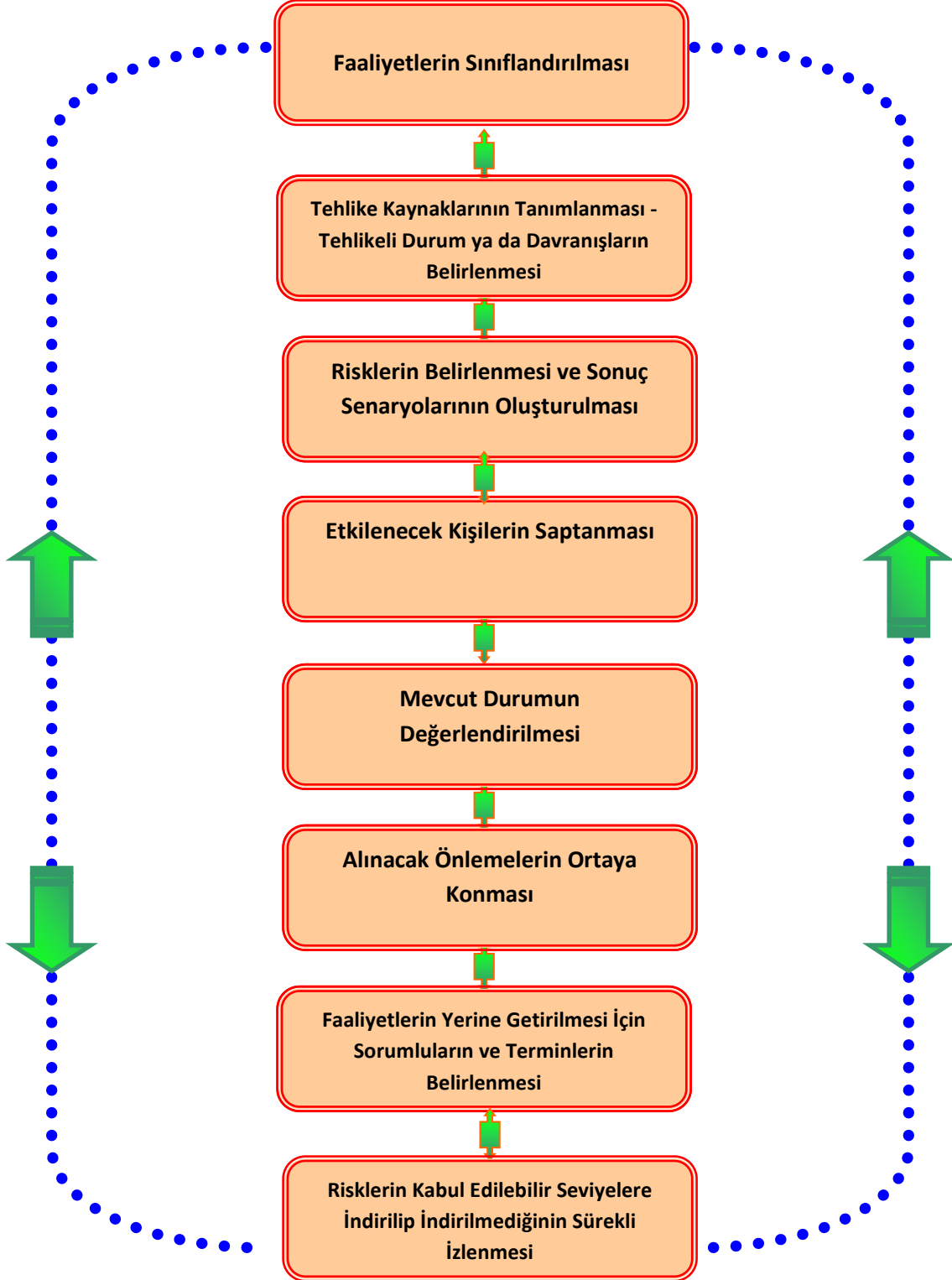
- a) İşletmenin yeri nedeniyle ortaya çıkabilecek tehlikeler.
- b) Seçilen alanda, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- c) İşyeri bina ve eklentilerinin yapı ve yapım tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- d) Bakım ve onarım işleri de dahil işyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında çalışma usulleri, vardiya düzeni, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen, ziyaretçi veya işyeri çalışanı olmayan diğer kişiler gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- e) İşin yürütümü, üretim teknikleri, kullanılan maddeler, makine ve ekipman, araç ve gereçler ile bunların çalışanların fiziksel özelliklerine uygun tasarlanmaması veya kullanılmamasından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- f) Kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunma, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler.
- g) İşyerinde yanma, parlama veya patlama ihtimali olan maddelerin işlenmesi, kullanılması, taşınması, depolanması ya da imha edilmesinden kaynaklanabilecek tehlikeler.
- h) Çalışma ortamına ilişkin hijyen koşulları ile çalışanların kişisel hijyen alışkanlıklarından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- i) Çalışanın, işyeri içerisindeki ulaşım yollarının kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- j) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeterli eğitim almaması, bilgilendirilmemesi, çalışanlara uygun talimat verilmemesi veya çalışma izni prosedürü gereken durumlarda bu izni olmaksızın çalışılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.

4) Çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarının neden olduğu tehlikeler ile ilgili işyerinde daha önce kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırma çalışması yapılmamış ise risk değerlendirmesi çalışmalarında kullanılmak üzere; bu tehlikelerin, nitelik ve niceliklerini ve çalışanların bunlara maruziyet seviyelerini belirlemek amacıyla gerekli bütün kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmalar yapılır.

Doküman No	İSG.FR.41
Sayfa No	5 / 11
Revizyon No	00
Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20__
Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20__

7. TEHLİKE TANIMLAMA VE RİSK DEĞERLENDİRME PROGRAMI AKIŞ ŞEMASI

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	6 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

8. DÜZENLEYİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLERİN OLUŞTURULMASI

5.1 ve 5.2 Maddelerde görülen eksikliklerin temini ve düzenlenmesi için,
017 İBÜ Düzeltici Önleyici Faaliyetler (DÖF) Prosedürü' ne göre,
019 İBÜ Düzeltici Önleyici Faaliyet (DÖF) Talep Formu, düzenlenir.
Oluşturulan form;
018 İBÜ Düzeltici Önleyici Faaliyet (DÖF) Takip Formu ile takip edilir.

9. PERSONEL BİLGİLERİ

Tüm personel için;
014 BAİBÜ Personel Bilgi Formu,
İş sağlığı ve güvenliği özlük dosyasında saklanmak üzere düzenlenir.

10. ÖLÇÜM VE RAPORLAMA

5.1 ve 5.2 Maddelerde lüzum görülmesi halinde;
042 BAİBÜ Termal Şartlar Kontrol Raporu,
043 BAİBÜ Aydınlatma Ölçüm Raporu,
İhtiyaç duyulması halinde yukarıda sayılmayan, durumlar için ölçüm ve raporlama formları düzenlenir.

11. RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE ANALİZİ

- 1) Tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği belirlenir. Bu belirleme yapılırken mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurulur.
- 2) Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; kurumun faaliyetine ilişkin özellikleri, işyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve işyerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilir.
- 3) İşyerinde birbirinden farklı işlerin yürütüldüğü bölümlerin bulunması halinde birinci ve ikinci fıkralardaki hususlar her bir bölüm için tekrarlanır.
- 4) Analizin ayrı ayrı bölümler için yapılması halinde bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınarak bir bütün olarak ele alınıp sonuçlandırılır.
- 5) Analiz edilen riskler, kontrol tedbirlerine karar verilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlanarak sıralanır ve yazılı hale getirilir.

Her bir risk ile ilgili belirlenmiş olan risk skorlarına ilişkin olarak bir öncelik derecesi atanır. Bu öncelik derecesi kontrol tedbirlerinin alınması aşamasında önemli risklerin öncelik arz etmesi açısından dikkate alınacaktır.

Risk değerlendirmesinde “Olasılık” ve “Şiddet” parametreleri için aşağıda verilen puanlama cetveli doğrultusunda puanlama yapılır:

Her bir kriter için aşağıda verilen puan cetveli doğrultusunda puanlama yapılır:

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	7 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

OLASILIK :

OLASILIK DEĞERİ	ZARARIN GERÇEKLEŞME OLASILIĞI
10	beklenir, kesin
6	yüksek / oldukça mümkün
3	olası
1	mümkün fakat düşük
0,5	beklenmez fakat mümkün
0,2	beklenmez

ETKİ (ŞİDDET) :

ŞİDDET DEĞERİ	ŞİDDET İNSAN VE/VEYA ÇEVRE ÜZERİNDE YARATACAĞI TAHMİNİ ZARAR
100	birden fazla ölümlü kaza /çevresel felaket
40	öldürücü kaza /ciddi çevresel zarar
15	kalıcı hasar/yaralanma, iş kaybı / çevresel engel oluşturma, yakın çevreden şikayet
7	önemli hasar/yaralanma, dış ilk yardım ihtiyacı / arazi sınırları dışında çevresel zarar
3	küçük hasar/yaralanma, dahili ilk yardım / arazi içinde sınırlı çevresel zarar
1	ucuz atlatma /çevresel zarar yok

FREKANS :

FREKANS DEĞERİ	FREKANS TEHLİKEYE ZAMAN İÇİNDE MARUZ KALMA TEKRARI
10	hemen hemen sürekli (bir saatte birkaç defa)
6	sık (günde bir veya birkaç defa)
3	ara sıra (haftada bir veya birkaç defa)
2	sık değil (ayda bir veya birkaç defa)
1	seyrek (yılda birkaç defa)
0,5	çok seyrek (yılda bir veya daha seyrek)

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	8 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

RİSK DEĞERLENDİRME SONUCU :

RİSK DEĞERİ	RİSK DEĞERLENDİRME SONUCU
400 < R	Kabul Edilemez Risk (1) , Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürünceye kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Alınan önlemlere rağmen riski düşürmek mümkün olmuyorsa, faaliyet engellenmelidir. İşin durdurulması gereklidir.
200 < R < 400	Yüksek Risk (2) , Belirlenen risk azaltılıncaya kadar iş başlatılmamalı eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Risk işin devam etmesi ile ilgiliyse acil önlem alınmalı ve önlemler sonucunda faaliyetin devamına karar verilmelidir. Kısa sürede iyileştirilmelidir. (Ay içerisinde)
70 < R < 200	Orta Risk (3) , Belirlenen riski düşürmek için faaliyetler planlanmalıdır. Risk önleme faaliyetleri daha uzun zaman diliminde planlanabilir. Yıl içerisinde çözümlenmelidir.
20 < R < 70	Olası Risk: Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç duyulmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmeli ve bu kontrollerin sürdürüldüğü denetlenmelidir. Gözetim altında uygulanmalıdır.
R<20	Önemsiz Risk (5) , Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için kontrol prosesleri planlamaya ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin kayıtlarını saklamaya gerek olmayabilir. Önlemler öncelikli değildir.

12. ÖNLEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Belirlenen öncelik derecesine ve işverenin ayırabileceği kaynaklara göre, riskler arasında öncelikli görülenlerin değerlendirilmesi aşağıda verilen yöntem doğrultusunda kararlaştırılır.

Kabul Edilemez Risk (1):

Değerlendirme sonucunda **400 (dahil) ya da üzerinde** puan alan konular:

Öncelik Açıklaması: Hemen gerekli önlemler alınmalı veya tesis, bina, üretim veya çevrenin kapatılması gerekmektedir.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- İş hemen durdurulur.
- Tehlike kontrol altına alınır.
- Gerekli ise kontrol için dokümanite edilmiş prosedür/talimatlar oluşturulur.
- İzleme ve ölçme planı yapılır ve kayıtları tutulur.
- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, dokümanite edilir, uygulanır ve takip edilir.
- Birinci öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.
- Mümkün olduğu yerde iyileştirmelerin rakamsal olarak takibi yapılır ve kaydı tutulur.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	9 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

- Bu konulardaki tüm uygulamanın belirli periyotlarla denetlenmesi sağlanır.

Yüksek Risk (2):

Değerlendirme sonucunda 200 üzerinde ve 400 altında puan alan konular:

Öncelik Açıklaması: Kısa dönemde iyileştirici tedbirler alınmalıdır.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Tehlike kontrol altına alınır.
- Gerekli ise kontrol için dokümente edilmiş prosedür/talimatlar oluşturulur.
- Mümkün olduğunda izlenirliği ve ölçülmesi sağlanır ve kayıtlar tutulur.
- İyileştirmeye yönelik düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, dokümente edilir, uygulanır ve takip edilir.
- İkinci öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Bu konulardaki tüm uygulamaların belirli periyotlarda denetlenmesi sağlanır, yönetime raporlanır.

Orta Risk (3):

Değerlendirme sonucunda 200(dahil) altında ya da 70 üzerinde puan alan konular:

Öncelik açıklaması:

- Uzun dönemde iyileştirilmelidir.
- Sürekli kontroller yapılmalıdır.
- Alınan önlemler gerektiğinde kontrol edilmelidir.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Önlemler planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir
- Uygulama kontrolleri yapılır.
- Personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.
- Üçüncü öncelikli tehlikelerin, kontroller sonucu kabul edilebilir sınırlara indirilmesi hedeflenir.

Not: Olasılığı çok düşük fakat ölüm, uzuv kaybı, meslek hastalığı veya sürekli iş göremezlik ile sonuçlanabilecek durumlar için risk seviyesi kabul edilebilir seviye altına alınamıyorsa, alınan kontrol önlemleri belirli aralıklarla kontrol edilerek gözetim altında tutulmalıdır.

Kabul Edilebilir Risk (4):

Değerlendirme sonucunda 70 (dahil) altında ve 20 üzerinde puan alan konular:

Öncelik Açıklaması:

- Gözetim altında tutulmalıdır.

Yapılması planlanan faaliyetler:

- Gelecekte önemli bir tehlikeyi oluşturmaması için, incelenir ve gerekirse önlemler planlanan uygulamalar kısmında tarif edilir,
- Uygulama kontrolleri yapılır ve personele ihtiyaç duyulan eğitimler verilir.

Önemsiz Risk (5):

Değerlendirme sonucunda 20 ve altında puan alan konular:

- Ek bir planlamaya gerek olmayabilir.
- Süreç takip edilmeli ve risk seviyesinde herhangi bir artış olması durumunda gerekli önleme politikaları değerlendirmeye alınmalıdır.

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	10 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20--
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20--

13. RİSK KONTROL ADIMLARI

1) Risklerin kontrolünde şu adımlar uygulanır.

a) **Planlama:** Analiz edilerek etkilerinin büyüklüğüne ve önemine göre sıralı hale getirilen risklerin kontrolü amacıyla bir planlama yapılır.

b) **Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması:** Riskin tamamen bertaraf edilmesi, bu mümkün değil ise riskin kabul edilebilir seviyeye indirilmesi için aşağıdaki adımlar uygulanır.

- 1) Tehlike veya tehlike kaynaklarının ortadan kaldırılması.
- 2) Tehlikelinin, tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi.
- 3) Riskler ile kaynağında mücadele edilmesi.

c) **Risk kontrol tedbirlerinin uygulanması:** Kararlaştırılan tedbirlerin iş ve işlem basamakları, işlemi yapacak kişi ya da işyeri bölümü, sorumlu kişi ya da işyeri bölümü, başlama ve bitiş tarihi ile benzeri bilgileri içeren planlar hazırlanır. Bu planlar işverence uygulamaya konulur.

ç) **Uygulamaların izlenmesi:** Hazırlanan planların uygulama adımları düzenli olarak izlenir, denetlenir ve aksayan yönler tespit edilerek gerekli düzeltici ve önleyici işlemler tamamlanır.

2) Risk kontrol adımları uygulanırken toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre öncelik verilmesi ve uygulanacak önlemlerin yeni risklere neden olmaması sağlanır.

3) Belirlenen risk için kontrol tedbirlerinin hayata geçirilmesinden sonra yeniden risk seviyesi tespiti yapılır. Yeni seviye, kabul edilebilir risk seviyesinin üzerinde ise bu maddedeki adımlar tekrarlanır. Belirlenen tehlikeler ve sebep olacağı risklerin azaltılmasına veya kontrol altına alınmasına yönelik önleyici faaliyetler planlanır. Önlemlerin yerine getirilmesi ile ilgili olarak, sorumlu/sorumlular ve önlemin yerine getirileceği süre belirlenir.

Bu faaliyetlerin yanı sıra OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi gereksinimlerini ve sürekli iyileştirmeyi sağlamak için gerekli uygulamalar da tanımlanır. Örneğin: Riskin ne şekilde kontrol altına alınacağı, kullanılması gerekli talimat veya prosedürler, planlanan eğitimler vb.

Tehlikenin ve riskin tamamen ortadan kaldırılması mümkün olmasa da, tehlikenin ve riskin azaltılması, uygulanan kontrol sistemleri ile sağlanabilir. Kontroller belirlenirken veya mevcut kontroller üzerinde değişiklik yapma planlanırken aşağıdaki hiyerarşiye uygun olarak risklerin azaltılması düşünülür;

- a) Ortadan kaldırma,
- b) Yerine koyma,
- c) Mühendislik kontrolleri,
- d) İşaretler/uyarılar ve/veya diğer idari kontroller,
- e) Kişisel koruyucu donanım.

14. KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR

5.1 ve 5.2 Maddelerde lüzum görülmesi halinde tespit edilen ve değişmesi gereken kişisel koruyucu donanımlar;

021BAİBÜ Kişisel Koruyucu Donanım Teslim Formu teslim edilir.

15. DOKÜMANTASYON

1) Risk değerlendirmesi aşarî aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir.

a) İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.

b) Gerçekleştiren kişilerin isim ve unvanları ile bunlardan iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olanların Bakanlıkça verilmiş belge bilgileri.

c) Gerçekleştirildiği tarih ve geçerlilik tarihi.

	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ İSG RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	Doküman No	İSG.FR.41
		Sayfa No	11 / 11
		Revizyon No	00
		Revizyon Tarihi	12 / 04 / 2021
		Düzenleme Tarihi	-- / -- / 20__
		Geçerlilik Tarihi	-- / -- / 20__

- ç) Risk değerlendirmesi işyerindeki farklı bölümler için ayrı ayrı yapılmışsa her birinin adı.
d) Belirlenen tehlike kaynakları ile tehlikeler.
e) Tespit edilen riskler.
f) Risk analizinde kullanılan yöntem veya yöntemler.
g) Tespit edilen risklerin önem ve öncelik sırasını da içeren analiz sonuçları.
ğ) Düzeltici ve önleyici kontrol tedbirleri, gerçekleştirilme tarihleri ve sonrasında tespit edilen risk seviyesi.
2) Risk değerlendirmesi dokümanının sayfaları numaralandırılarak; gerçekleştiren kişiler tarafından her sayfası paraflanı, son sayfası imzalanır ve işyerinde saklanır.
3) Risk değerlendirmesi dokümanı elektronik ve benzeri ortamlarda hazırlanıp arşivlenebilir.

16. RİSK DEĞERLENDİRMESİNİN YENİLENMESİ

- 1)Yapılmış olan risk değerlendirmesi; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.
2)Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.
a) İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.
b) İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
c) Üretim yönteminde değişiklikler olması.
ç) İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
d) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
e) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
f) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.